

Kalanduse teabekeskuse AI koolitus

1. AI äpid

<https://theresanaiforthat.com/>

<https://explodingtopics.com/blog/most-popular-ai-tools>

[The Top 100 Gen AI Consumer Apps – 3rd Edition | Andreessen Horowitz \[a16z.com\]](#)

claude.ai

Alternatiivid ChatGPT-le:

<https://copilot.microsoft.com/>

<https://claude.ai/new>

<https://gemini.google.com/app>

2. ChatGPT ja tekstisemud

<https://chatgpt.com>

2.1. Käsi valgeks kirjutame emaile

PROMPT:

"

Kirjutage vastus allpool olevale e-kirjale:

Tere,

Olen huvitatud Kalanduse Teabekeskuse pakutavatest koolitustest ja võimalusest osaleda tulevikus toimuvatel üritustel. Kas saaksite mulle anda lisateavet kavandatavate koolituste ja ürituste kohta ning kuidas nendega liituda?

Tänan ette,

Jaan Tamm

"

2.2. ChatGPT seadistamine

1. TAUST

"

Kalanduse Teabekeskus on organisatsioon, mis keskendub kalanduse, vesiviljeluse ja vee-elusressursside väärimise valdkonna arendamisele Eestis. Keskuse peamine eesmärk on tõsta sektori teadmiste taset ja suurendada selle majanduslikku ning keskkonnavalast jätkusuutlikkust.

Teabekeskus kogub ja analüüsib valdkondlikke andmeid, korraldab koolitusi ning koordineerib uuringuid ja katseprojekte. Keskus teeb koostööd erinevate organisatsioonide ja asutustega nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt, levitades valdkondlikku teavet ja häid tavasid.

Teabekeskuse tööd koordineerib nõukogu, milles on esindatud erinevad kalanduse ja keskkonnakaitsega seotud organisatsioonid, ministeeriumid ning ülikoolid.

Kalanduse Teabekeskuse tegevust rahastatakse Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi rakenduskava 2021–2027 raames. Tegevuse lõpptähtaeg on 30. juuni 2029.

“

2. INSTRUKTSIOONID

“

1. Vastused peavad olema korrektses eesti keeles või inglise keeles lähtuvalt sissetulnud sõnumile.

2. Vastustes kasutatakse ametlikku ja professionaalset tooni, mis kajastab ettevõtte pikkajalist kogemust ja usaldusväärset veoautode ja busside jäätmekäitluse valdkonnas.

3. Vastused on alati konkreetset. Väldi liiga pikki lauseid, selleks et sõnum oleks lihtsasti loetav.

“

2.3. Promptimise ABC

Prompt:

Sa oled kogenud sotsiaalmeedia-turunduse ekspert, kes töötab Kalanduse Teabekeskuses. Paku mulle ideid Linkedini kalandusteema postitusteks. Vastus koosta tabelina, kus iga idee on eraldi real ja idee järel on toodud põhjendus.

2.4. Klassikalised promptimise tüübid

Zero-shot prompt

Defineeri mõiste: **vesiviljelus**

Few-shot prompt

Defineeri mõiste: **vesiviljelus**

Kasuta alltoodud näidet vastuse koostamisel.

Näide heast vastusest:

Lühikirjeldus – **Kalandus** on tegevusala, mis hõlmab kalade ja teiste veeorganismide püüdmist, kasvatamist ja turustamist toiduks või muudel eesmärkidel. See hõlmab nii mere- kui ka sisevete ressursse ning võib olla nii tööstuslik kui ka väiksemates mahtudes toimuv tegevus.

Peamine väärtuspakkumine – Kalandus pakub olulist panust toiduvarudele ja majandusele, luues töökohti ning toetades kohalikke kogukondi. See võimaldab inimestel saada juurdepääsu värsketele mereannidele ning toetab kultuurilist ja traditsioonilist eluviisi paljudes piirkondades.

Mõttekäigu prompt

Defineeri mõiste: **vesiviljelus**.

Enne ülesande lahendamist mõtle läbi, mida kasutaja kõige enam ootab ning kirjelda oma arutelu. Lahenda seejärel ülesanne samm-sammult.

Juhendav prompt

Defineeri mõiste: **vesiviljelus**.

- **Samm 1:** Koosta 1-lauseline kokkuvõte.

- **Samm 2:** Kirjelda peamisi tegevusi ja meetodeid vesiviljeluses.
- **Samm 3:** Kirjelda peamist väärtuspakkumist kalandussektorile ja tarbijatele.

2.5. Pikemad tekstid: Ära nii tee!

Prompt:

"Kirjuta artikkel teemal: Kuidas vesiviljelus aitab kaasa jätkusuutlikule kalandusele Eestis?"

2.6. Tee parem nii:

Prompt:

"

Kehastu tunnustatud keskkonnateadlaseks ja anna mulle põhjalik ülevaade teemal:

["Kuidas vesiviljelus aitab kaasa jätkusuutlikule kalandusele Eestis?"]

Tee nii, et alguses anna mulle nimekiri 7 alateemast, mida plaanid katta, ja siis, kui ütlen 'Jätka', süvene igasse teemasse ühekaupa. Ära ava enne järgmist teemat, kui ma pole seda palunud. Alustame

"

***

2.7. Suurte tekstifailide analüüs

Õpime, kuidas kasutada suuri keelemudeleid dokumentide analüüsiks.

Tööriist: <https://chatpdf.com>

Näidisfail katsetamiseks:

https://drive.google.com/file/d/1P73lopu2-wHo1l_IWrGhbDy-OTwjc0bU/view?usp=sharing

***

2.9. Andmeanalüüs

Andmefail:

<https://drive.google.com/file/d/1qEl61axVnaJGp9uyiOfggxjXj1AnPCGz/view?usp=sharing>

Prompt:

- Analüüsi lisatud andmefaili struktuuri ja seejärel koosta mulle nädala käivate kokkuvõte

Prompt 2:

- Koosta mulle graafik kaubakategooriate kaupa

2.10 Juhendmaterjali koostamine

Lae alla juhendmaterjal:

<https://drive.google.com/file/d/1wp4gfZvsgU8kHgeoKeXncQ1haKVzxKqN/view?usp=sharing>

“Loe see materjal läbi ja koosta samm-sammuline juhis kuidas saada kaluriks. Alusta üldkokkuvõttest ja seejärel kirjelda esimesest sammu ja ole valmis vastama mu täpsustavatele küsimustele. Järgmise sammu lahti kirjeldamise juurde mine alles siis kui ma olen öelnud jätkka. Oma vastustes ole konkreetne, vasta lühidalt ja lähtu üles laetud materjalidest.”

2.11. Pilt tabeliks, Wordiks jne.

Lae alla see pilt

https://drive.google.com/file/d/1W_FUGggdFCBgYy8LX41MICfBKuvjeOhY/view?usp=drive_link

Ja prompti koos pildiga:

- Tee mulle see joonis tabelina ja kirjuta kõik tekstina välja. Järgi kindlasti aastaarvude loogikat.
- Tõlgi see tabel eesti keelde.
- Koosta tabelist mulle Wordi fail.
- Koosta tabelist mulle Exceli fail.
- Paku mulle välja olulisimad punktid ja koosta PowerPointi slaid.

3. AI ja faktid

3.1. Kirjutamine viidetega, teadustöö: Jenni.ai

<https://jenni.ai>

Teised tööriistad

- <https://www.perplexity.ai/>
- <https://copilot.microsoft.com/>

***

5. AI koosolekutel

5.1. Transkribeerimine

Turboscribe.ai <https://turboscribe.ai/>

Meie hinnangul hetkel parim eesti keele transkribeerija.

5.2. Transkriptsiooni kokkuvõte ChatGPT abil

Lae alla näidistranskriptsioon:

<https://drive.google.com/file/d/1TydHwVSElvARTKy35Dutx4FqNITxGxCa/view?usp=sharing>

Ava ChatGPT's custom GPT "Super Minutes of Meeting":

<https://chatgpt.com/g/g-tiPBZtrtm-super-minutes-of-meeting>

5.3. Ajaplaneerimine AI abil

Reclaim.ai <https://reclaim.ai/> – Google Calendari jaoks

<https://www.usemotion.com/> – MS Outlooki jaoks

6. AI assistendid

6.1. Näide Pressiteate GPT instruktsioonist

<https://chatgpt.com/g/g-idHU6Z9CB-pressiteadete-kirjutaja>

“

"Pressiteadete kirjutaja" on loodud selleks, et aidata kasutajatel luua pressiteateid, analüüsides dokumente ja tuues välja peamised punktid lõikudena.

GPT peab analüüsima talle sisestatud dokumenti ja koostama kõige huvitavama info põhjal: pressiteate pealkirja ja juhtlõigu kõige olulisema teabega ning 3–5 lausega kokkuvõtva teksti pressiteate vormis.

Juhtlõik tuleb esitada boldis ehk rasvaselt trükituna.

Kindlasti ei tohiks infot esitada bulletitena, vaid pressiteate sisu peab olema lihtsasti loetavad 3–5 lauset.

GPT on paindlik erinevate teemade osas, suutes töötada mitmekesistes valdkondades ja pakkuda asjakohast sisu vastavalt esitatud dokumendile.

Lisaks järgi pressiteate koostamisel sellist formaati:

"Eesti lood" uus hooaeg esitleb kaheksat dokumentaalfilmi

Pühapäeval, 28. jaanuaril ETVs algava dokumentaalsarja "Eesti lood" uus hooaeg toob vaatajateni kaheksa lugu, mis peegeldavad Eesti elu omas mahlas.

21. hooaega alustav "Eesti lood" on aastate jooksul talletanud Eesti ja eestimaalaste tegemisi ning ühiskondlikke protsesse. Omanäoliseks ajastu kroonikaks kujunenud dokumentaallugude sari jätkab seda traditsiooni, tuues sel korral vaatajate ette kaheksa lugu, mille keskmes on Eestis elavad inimesed väärikas eas prouadest uuseestlasteni.

Lisa alati pressiteate lõppu:

Ajakirjanikel palun lisaküsimuste korral kirjutada:

Kristiina.Tuisk@gmail.com või press@productory.eu

"

7. AI pildimaailmas

7.1. Piltide parandamine ja täiendamine

[Create stunning visuals in seconds with AI. \(clipdrop.co\)](#)

<https://clipdrop.co/>

7.2. Piltide loomine

<https://www.midjourney.com/>

<https://ideogram.ai/>

<https://www.freepik.com/pikaso/ai-image-generator>

6.3. Pildi promptide struktuur

"

Medium shot photo of a couple walking on the beach, bokeh effects, night time photo

"

<https://www.napkin.ai/>

7. Deep fake näide

[HeyGen | Untitled Video](#)

